

VE JMĚNU METODY

ARGO

JULI ZEH

VE JMĚNU METODY

JULI ZEH

Přeložil Michael Půček

ARGO

Pro Bena

PŘEDMLUVA

Zdraví je stav naprosté tělesné, duševní a sociální pohody – a nikoli pouhá nepřítomnost nemoci.

Zdraví bychom mohli definovat jako plynulé proudění života všemi částmi těla, orgány a buňkami, jako stav duševní a tělesné harmonie, jako neomezené rozvinutí biologického energetického potenciálu. Zdravý organismus je se svým okolím ve funkčním vzájemném vztahu. Zdravý člověk se cítí svěží a výkonný. Je vyzbrojen optimistickou důvěrou, nadán psychickou silou a stabilním duševním životem.

Zdraví není ustrnulý stav, nýbrž se jedná o dynamický poměr člověka k sobě samému. Zdraví je třeba denně udržovat a utužovat, a to po celá léta a desetiletí, až do nejvyššího věku. Zdraví neznamena průměrnost, nýbrž představuje vystupňovanou normu a individuální vrcholný výkon. Je zhmotnělou vůlí, výrazem životní síly, která v sobě ukrývá vytrvalost. Zdraví vede přes dokonalost jednotlivce k vytríbenosti společenského soužití. Zdraví je cílem přirozené vůle žít, a proto také přirozeným cílem společnosti, práva i politiky. Člověk, který neusiluje o zdraví, neonemocní, on už nemocný je.

*Z předmluvy k publikaci Heinricha Kramera:
„Zdraví jako princip státní legitimace“,
Berlín, Mnichov, Stuttgart, 25. vydání*

ROZSUDEK

VE JMÉNU METODY!
ROZSUDEK
V TRESTNÍ VĚCI PROTI

Mie Hollové, německé státní příslušnici, bioložce,

obžalované z nepřátelských úkladů proti Metodě,

dospěla Druhá komora porotního soudu ve veřejném zasedání ve složení:

- 1. předsedající soudce porotního soudu dr. Ernest Hutschneider jako předseda,*
- 2. soudce porotního soudu dr. Hager a soudkyně Stocková jako přísedící,*
- 3. porotci*
 - a) Irmgard Gehlingová, žena v domácnosti,*
 - b) Max Maring, obchodník,*
- 4. státní zástupce Bell jako žalobce,*
- 5. právní zástupce dr. Lutz Rosentreter jako obhájce,*
- 6. justiční asistent Danner jako soudní úředník spisovny,*

k rozhodnutí:

- I. Obžalovaná je vinna z nepřátelských úkladů proti Metodě v souběhu s trestným činem přípravy teroristické války, věčně*

související s ohrožením státního míru, z manipulace s toxickými látkami a úmyslného odpírání povinných vyšetření na úkor veřejného blaha.

II. Proto se odsuzuje ke zmrazení na dobu neurčitou.

III. Obžalovaná je povinna nést náklady řízení a své nutné výdaje.

Z následujících důvodů...

UPROSTŘED DNE, V POLOVINĚ STOLETÍ

Linii pahorků kolem měst, která postupně srostla, pokrývá les. Vysílací věže míří na načechraná oblaka, jejichž břicha už dávno nejsou zašedlá od špatného dechu civilizace, která se kdysi domnívala, že musí svou přítomnost na této planetě dokázat produkcí obrovského množství špíny. Tu a tam vzhlíží k nebi veliké oko jezera, obrostlé rákosem jako řasami – jde o bývalé šterkovny a uhelné doly, které před lety zaplavili vodou. Nedaleko jezer poskytují bývalé továrny přístřeší kulturním centrům; úsek uzavřené dálnice patří spolu s kostelními věžemi zrušených kostelů k malebnému, i když zřídka navštěvovanému skanzenu.

Tady už nic nezapáchá. Tady se už netěží, nečoudí, nekutá a nespaluje; zklidněné lidstvo tu přestalo bojovat proti přírodě, a tím i proti sobě. Svahy jsou posety kostkami domů s bílými fasádami, které se shlukují a nakonec dorůstají do terasovitě odstupňovaných obytných komplexů. Ploché střechy vytvářejí téměř nekonečnou krajinu, táhnou se až k horizontům a podobají se, jak tak zrcadlí nebeskou modř, ustrnulému oceánu: samé solární panely, jeden vedle druhého a v milionovém počtu.

Ze všech stran procházejí lesem v rovných průsecích magnetické tratě. Tam, kde se střetávají, kdesi mezi zrcadlícím se mořem střech, tedy uprostřed města, uprostřed dne a v polovině jednadvacátého století – tam začíná náš příběh.

Pod obzvlášť dlouhou plochou střechou městského soudu probírá Justice své rutinní případy. Vzduch v místnosti 20/09, kde probíhají smířcí jednání pro písmena F až H, je klimatizován přesně na

19,5 stupně, protože při této teplotě to člověku myslí nejlépe. Sofie nikdy nechodí do práce bez pletené vesty, kterou nosí během přelíčení trestního soudu dokonce i pod talárem. Vpravo od ní leží stoh už vyřízených spisů; vlevo zůstává menší hromádka, kterou je potřeba ještě zpracovat. Blond vlasy si soudkyně svázala do vysoko posazeného ohonu, se kterým vypadá pořád jako ta horlivá studentka v posluchárnách právnické fakulty, již kdysi byla. Hryže tužku a dívá se na projekční stěnu. Když se její pohled střetne s očima zástupce veřejného zájmu, tužku z pusy vytáhne. Studovala spolu s Bellem a on už před osmi lety dokázal pronášet v menze ubíjející přednášky o infekcích hltnu, způsobovaných orálním kontaktem s předměty zamořenými choroboplodnými zárodky. Jako by v nějakém veřejném prostoru v této zemi existovaly choroboplodné zárodky!

Bell sedí opodál naproti ní a svými podklady zabírá větší část stolu, zatímco se zástupce soukromého zájmu stáhl na kratší stranu společného pultu. Aby zdůraznili obecnou shodu, sdílí veřejný a soukromý zájem jeden stůl, což je pro oba zmocněnce poměrně nepohodlné, ale nicméně hezké z hlediska právnické tradice. Když Bell zdvihne pravý ukazováček, změní se projekce na zdi. Momentálně ukazuje fotografii mladého muže.

„Drobný delikt,“ řekne Sofie. „Nebo už něco provedl? Dřívější tresty?“

„Žádné,“ pospíší si zástupce soukromého zájmu s ujištěním. Rosentreter je milý mladík. Když upadne do rozpaků, prohrabuje si rukou útes a pak se snaží vytrhané vlasy pouštět co nejnenápadněji k zemi.

„Takže ojedinělé překročení hodnoty kofeinu v krevním testu,“ konstatuje Sofie. „Písemná výstraha a tím je to vyřízené. Souhlasíte?“

„Naprosto.“ Rosentreter otočí hlavu, aby zkoumavě pohlédl na zástupce veřejného zájmu. Ten přikývne. Sofie přeloží další spis z levého stohu na ten napravo.

„Tak, vážení,“ pronese Bell. „Následující případ bohužel není tak jednoduchý. Nepotěší především tebe, Sofie.“

„Je v tom dítě?“

Bell zdvihne prst, projekce na stěně se změní. Objeví se fotografie muže ve středním věku. Celého nahého těla. Zepředu i zezadu. Zvnějšku i zvnitřku. Rentgenové snímky, ultrazvuk, magnetická rezonance mozku.

„To je otec,“ pokračuje Bell. „Už několikrát trestaný kvůli zneužívání toxických látek z kategorie nikotinu a etanolu. Dnes je tu pro porušení zákona o včasné diagnóze nemocí u kojenců.“

Sofie se zatváří ustaraně.

„Kolik je tomu maličkému?“

„Osmnáct měsíců. Děvčátko. Otec zanedbal povinná vyšetření na úrovni G2 a G5 až G7. A co je ještě vážnější: Nebyl proveden screening dítěte. Nelze vyloučit mozkové poruchy a neotestovala se alergická citlivost.“

„Takový šlendrián! Jak se to mohlo stát?“

„Příslušný úřední lékař upozornil obviněného vícekrát na jeho povinnosti a nakonec ustanovil opatrovníka. A teď to přijde: Když si opatrovník zjednal přístup do bytu, byl ten nebohý tvoreček úplně zanedbaný. Podvyživený, nervový průjem doprovázený zvracením. Ležel doslova ve vlastních výkalech. Ještě několik dní a bylo by nejspíš pozdě.“

„To je strašné. Takový drobeček si přece nedokáže pomoci sám!“

„Ten muž má osobní problémy,“ namítne Rosentreter. „Je samoživitel a...“

„To chápu. Ale přesto. Vlastní dítě!“

Rosentreter naznačí rezignovaným pohybem ruky, že v zásadě sdílí Sofiin názor. Sotva své gesto dokončil, otevrou se dveře zasedací místnosti. Příchozí nezaklepal a nezdá se, že by se snažil nepůsobit zbytečný hluk. Pohybuje se se samozřejmostí muže, který

má přístup všude. Oblek mu padne ukázkově s onou správně odměřenou dávkou nonšalance, bez níž se elegance neobejde. Vlasy má tmavé, oči černé, ruce a nohy dlouhé, ale ne neohrabané. Sledem pohybů připomíná klamný klid kočkovité šelmy, která v jednu chvíli ještě podřimuje na slunci s napůl zavřenými víčky a v následujícím okamžiku vyrazí do útoku. Pouze ten, kdo zná Heinricha Kramera lépe, ví, že má nepokojné prsty, jejichž třas rád skrývá tak, že ruce zastrčí do kapsy. Na ulici nosí bílé rukavice, které si právě stahuje.

„Santé, dámy a pánové.“

Odloží si aktovku na jeden ze stolů pro návštěvy a přisune si židli.

„Santé, pane Kramere!“ zvolá Bell. „Zase na lovu napínavých historek?“

„Oko čtvrté velmoci nikdy nespí.“

Bell se zasměje a hned zase přestane, když pochopí, že to od Kramera nebyl vtíp. Ten se předkloní, sraští čelo a prohlíží si zástupce soukromého zájmu, jako by ho nedokázal rozpoznat.

„Santé, Rosentretere,“ pronese odděleně po slabikách.

Oslovený letmo pozdraví a upře zrak do podkladů. Kramer si urovná puky, přehodí nohu přes nohu, přiloží prst k tváři a zkouší si pózu nenápadného posluchače, což je u muže jeho formátu beznadějně počínání.

„Zpět k případu,“ praví Sofie s okázalou věcností. „Co navrhuje zástupce veřejného zájmu?“

„Tři roky.“

„To je poněkud přemrštěné,“ namítne Rosentreter.

„Nepřipadá mi. Musíme tomu chlapovi dát najevo, že ohrožil život své dcery.“

„Kompromis,“ navrhne Sofie rychle. „Dva roky nápravného opatření, které si odpyká doma. Ustanovení lékařského opatrovníka pro děvčátko, lékařské a hygienické vzdělávání pro otce. Tak se zajistí, že se dítěti nic nestane, a rodina dostane ještě jednu šanci. Co myslíte?“

„Přesně o to jsem chtěl požádat,“ přitaká Rosentreter.

„Báječně,“ zasměje se Sofie a obrátí se na Bella: „Vaše zdůvodnění?“

„Zanedbání lékařské a hygienické preventivní péče ohrožuje blaho dítěte. Rodičovské právo nedovoluje, aby byla dítěti způsobena újma. Vědomé připuštění rizika se před zákonem rovná úmyslně způsobenému utrpení. Výše trestu proto odráží míru těžkého ublížení na zdraví.“

Sofie si udělá poznámku.

„Odsouhlaseno,“ řekne a odloží spis stranou. „Doufejme, že takto je věc tím nejlepším způsobem vyřízená.“

Kramer si přehodí nohy obráceně a opět znehybní.

„Takže dál.“ Bell zdvihne ukazováček. „Mia Hollová.“

Ženě na projekční stěně by mohlo být stejně dobře čtyřicet let jako dvacet. Datum narození dokazuje, že pravda se jako obvykle nachází uprostřed. Její obličej vyznačuje ono zvláštní kouzlo čistoty, které můžeme pozorovat i na přítomných a které všem tvářím dodává jakousi netknutost, bezvěkost a téměř dětskost: výraz lidí, kteří po celý život zůstali ušetřeni bolesti. Mia hledí na pozorovatele důvěřivě.

Její nahé tělo je útlé, a přesto je patrná šlachovitá konstituce schopná klást značný odpor. Kramer se napřímí.

„Nejspíš zas drobný delikt.“ Sofie pohlédne do nového spisu a potlačí zívnutí.

„Zopakujte to jméno.“ To byl Kramer. Ačkoli nepromluvil hlasitě, zvuk jeho slov okamžitě ochromí jakékoli počínání v místnosti. Tři právníci překvapeně vzhlednou.

„Mia Hollová,“ zopakuje Sofie.

Pohybem ruky, jako by odháněl mouchy, Kramer soudkyni naznačí, aby pokračovala ve smířčím řízení. Zároveň vytáhne z kapsy elektronický kalendář a začne si dělat poznámky. Sofie a Rosentreter si vymění rychlý pohled.

„Tak co tu máme?“ zeptá se Sofie.

„Zanedbání ohlašovacích povinností,“ informuje Bell. „Tento měsíc nebyl podán spánkový protokol a výživová zpráva. Náhlý pokles aktivit ve sportovním výkonnostním profilu. Neprovedené domácí měření krevního tlaku a testy moči.“

„Ukažte mi obecné údaje.“

Na Bellův pokyn běží po prezentační ploše dlouhý seznam. Krevní testy, informace o spotřebě kalorií a látkové výměně, k tomu několik diagramů s křivkami výkonnosti.

„Ta je na tom přece dobře,“ prohodí Sofie a tím dá znamení Rosentreterovi.

„Žádná předchozí obvinění. Úspěšná biologka s ideálním životopisem. Ani známky fyzického nebo sociálního narušení.“

„Využila CZP?“

„Dosud u Centrální zprostředkovatelny partnerů žádnou žádost nemá.“

„Složitě období. Nemám pravdu, chlapci?“ Soudkyně se zasměje Bellovu nakyslému a Rosentreterovu polekanému výrazu. „V tomto případě bych ráda upustila od výstrahy a nabídla podpůrnou pomoc. Předvoláme ji, aby podala vysvětlení.“

„Pro mě za mě.“ Bell pokrčí rameny.

„Složitě období.“ Kramer si s úsměvem natukává cosi na displeji. „Tak se to dá taky vyjádřit.“

„Znáte obviněnou?“ zeptá se Sofie přátelsky.

„Oceňuju zdrženlivost soudu.“ Kramer na ni se šarmantní ironií zamrká. „I vy jste se s obviněnou už jednou setkala, Sofie. Ačkoliv za jiných okolností.“

Sofie se zamyslí. Kdyby její pleť neměla už beztak zdravou barvu, mohli bychom spatřit, jak se zarděla. Kramer si kalendář uklidí a vstane.

„Už jste hotov?“ zeptá se Bell.

„Naopak. Teprve na začátku.“

Zatímco Kramer pokyne na rozloučenou a místnost opouští, Sofie zavírá spis a vytahuje nový.

„Další, prosím.“

PEPŘ

„Ozvalo se to z dětského pokoje! Takhle!“ Lizzie se pustí zábradlí schodiště, předkloní se a přehrává kýchnutí: „Hép-čí! Hép-čí!“

„To nemyslíš vážně.“ Pollová se rozhlédne, jako by se po schodišti právě prohnal duch. „To přece zní jako...“

„Klidně to řekni!“

„Jako kejchnutí.“

„Přesně tak! Z dětského pokoje! Dokážeš si představit, jak jsem pelášila.“

„To je blbost!“ Driss je třetí ve spolku, vytáhlá jako mladý stromek, se kterým má společný i nedostatek ženských křivek. Nad límcem bílého pláště balancuje plochý obličej, ve velkých očích se odráží ten který protějšek. I bez pih by člověk dívce jako ona stěžl uvěřil, že je plnoletá.

„Co je blbost?“ zeptá se Pollová.

„Nachlazení se nevyskytuje už od dvacátých let.“

„Tady je někdo chytřej.“ Lizzie zakoulí očima.

„Nedávno přece přišlo to varování,“ zašeptá Pollová.

„Vidíš, Driss, Pollová čte *Zdravý rozum*. Takže jsem tedy strachy bez sebe zprudka otevřela dveře. A co nevidím? Na zemi dřepí moje maličká s tím Utiným spratkem a strká nosánek do sáčku s pepřem. Kýchá jako mistrně světa.“

„Hrály si na doktora!“ Pollová se rozesměje.

„A tvoje malá byla pacientka.“ Teď se směje i Driss.

„Odhadly jste to přesně, holky. Ale já jsem z toho samým leknutím málem onemocněla.“

Ty tři stojí pohromadě, jako by chtěly napodobit, jak stály pohromadě už včera a především a všechny předchozí dny. A právě tak tento opakující se sled věčně stejného obrazu sahá i do budoucnosti: Lizzie se opírá o hadici dezinfekčního stroje, Pollová o skříň bakteriometru a Driss položila obě ruce na zábradlí schodiště. Když se otevrou domovní dveře, všechny tři naráz zmlknou. Už je tu zase: Ten muž v tmavém obleku. Obličej mu z poloviny zakrývá bílý šátek, ale stačí jeden pohled do očí, aby člověk poznal, jak je hezký.

„Santé! Dobrý den, dámy.“

„Dobrý den,“ odpoví Lizzie, vystrčí bok a zapře o něj ruku, „dobrý den by byl takový, kdybychom už neměly co dělat.“

„Ale, pane, to nemusíte...“ Driss mu ukáže prstem na obličej.

„Myslí roušku,“ řekne Pollová rychle.

„To je strážní dům,“ vysvětluje Lizzie. „Tady vevnitř roušku nepotřebujete.“

„Jsem to ale hlupák.“ Kramer si rozváže šňůrku v zátylku. „Vždyť u vchodu byl ten štítek.“

Roušku si zasune do kapsy bundy. Během následujícího mlčení by bylo dost času na referát o strážních domech. V obytných komplexech, jejichž nájemníci se vyznačují obzvláštní spolehlivostí, mohou obyvatelé převzít do vlastní správy úkoly plynoucí z hygienických ochranných opatření. Patří k tomu pravidelná měření kvality ovzduší, stejně jako kontroly odpadu a kanalizačních splašků a dezinfikování všech veřejně přístupných míst. Dům, kde tato forma samosprávy funguje, je označen štítkem a dostává slevy na elektřinu a vodu. Iniciativa strážních domů slaví velké úspěchy na všech úrovních. Státní pokladna ušetří peníze na zdravotní prevenci a lidé si vytvářejí smysl pro kolektiv. Ať už v dávné minulosti tvrdil kdokoli, že lid je příliš líný nebo příliš hloupý na to, aby byl přímým demokratickým účastníkem veřejného života – neměl pravdu. Ve strážních domech lidé dokazují, že jsou velmi dobře schopni